

Bruselj, 4.12.2017
COM(2017) 728 final

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Poročilo o ukrepih na podlagi strategije EU za odpravo trgovine z ljudmi in opredelitev nadaljnjih konkretnih ukrepov

I. Uvod

Trgovina z ljudmi je še vedno zelo donosna oblika hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala in je izrecno prepovedana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah¹. Žrtve so podvržene grozljivim izkušnjam in trpljenju, kar je treba ustrezno priznati in obravnavati, predvsem pa preprečevati. Glede na škodo, ki jo utrpijo žrtve, mora biti preprečevanje še naprej temelj boja EU proti trgovini z ljudmi. To sporočilo določa ključne ukrepe, ki jih morajo Komisija in države članice okrepiti, vključno s sodelovanjem z agencijami EU, civilno družbo, državami, ki niso članice EU, in vsemi drugimi relevantnimi organizacijami in telesi.

Jasno je, da je število žrtev veliko večje, kot to kažejo uradne statistike. Tovrstna kriminaliteta ima izrazito spolno dimenzijo. Prevladujoča oblika, o kateri se redno poroča, je trgovina z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja, katere žrtve so predvsem ženske in dekleta².

Zaradi velikih dobičkov³ in zelo zapletene dinamike med ponudbo in povpraševanjem obsega trgovina z ljudmi zapleteno verigo akterjev, ki so vpleteni namerno ali nenamerno. Da bi to kriminaliteto odpravili, je treba prekiniti povezave v tej verigi. Storilci izkoriščajo ranljivost oseb, ki jo še povečujejo dejavniki, kot so revščina, diskriminacija, neenakost med spoloma, nasilje moških nad ženskami, pomanjkanje dostopa do izobrazbe, konflikti, vojna, podnebne spremembe, degradacija okolja in naravne nesreče, da jih na primer spolno ali delovno izkoriščajo ter silijo v beračenje, kriminalne dejavnosti in drugo.

Ker se način delovanja trgovcev z ljudmi neprestano spreminja, mora EU obravnavati povezave med trgovino z ljudmi in drugo kriminaliteto, vključno s tihotapljenjem migrantov, terorizmom, korupcijo, nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami, kibernetško kriminaliteto in spolnim izkoriščanjem prek spleta, produkcijo materiala, ki vključuje spolno zlorabo otrok, finančnim kriminalom, ponaredbami listin, zlorabami kreditnih kartic in goljufijami na področju socialnih ugodnosti⁴.

Kot je poudarjeno v evropski agendi o migracijah, evropski agendi za varnost⁵ in drugih instrumentih politike EU⁶, ostaja EU zavezana preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter varstvu pravic žrtev, zlasti ob upoštevanju ranljivosti žensk in otrok, ki so žrtve trgovine z ljudmi. Poleg tega je trgovina z ljudmi v političnem ciklu EU za boj proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala za

¹ Člen 5 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ter člena 79 in 83 PDEU.

² Po podatkih Komisije je 67 % zabeleženih žrtev trgovine z ljudmi v EU žrtev spolnega izkoriščanja (95 % od tega so ženske ali dekleta), sledijo pa delovno izkoriščanje (21 % žrtev) in druge oblike izkoriščanja (12 %). To je v skladu s trendi, ki so jih ugotovile regionalne in mednarodne organizacije.

³ Letni dobiček iz vseh oblik trgovine z ljudmi je ocenjen na 29,4 milijarde EUR na svetovni ravni (poročilo Europolu o trgovini z ljudmi, finančni poslovni model, 2015).

⁴ COM(2016) 267 final; COM(2017) 195 final; Europolova ocena ogroženosti zaradi internetnega organiziranega kriminala iz leta 2016, ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v EU iz leta 2017 ter poročilo Europolu o stanju trgovine z ljudmi v EU iz leta 2016.

⁵ Evropska agenda o migracijah (COM(2015) 240 final). Evropska agenda za varnost (COM(2015) 185 final).

⁶ Sporočilo Komisije, Odprta in varna Evropa: doseganje rezultatov (COM(2014) 154 final); Sporočilo Komisije o zaščiti otrok pri migracijah (COM(2017) 211) ter v povezavi s strategijo EU na področju drog (COM(2017) 195 final); poročila o napredku pri vzpostavljanju varnostne unije (COM(2017) 213 final, SWD(2017) 278 final, COM(2017) 407 final).

obdobje 2018–2021⁷ področje kriminalitete s prednostno obravnavo. Politično zavezo za okrepitev ukrepov EU proti trgovini z ljudmi v EU in po svetu podpirajo tudi globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije, zadevne strategije in akcijski načrti EU⁸ ter resolucije Evropskega parlamenta⁹. Močna je tudi podpora civilne družbe¹⁰.

V zadnjih letih je Evropska unija vzpostavila celovit in dosleden pravni in politični okvir za boj proti trgovini z ljudmi, ki zajema vsa področja politik EU, ki so povezana s trgovino z ljudmi, vključno s financiranjem in raziskavami. Pravni okvir določa Direktiva 2011/36/EU¹¹ o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev (v nadaljnjem besedilu: Direktiva). Komisija še naprej spremlja izvajanje Direktive¹² v državah članicah in poroča o napredku.

Strategija EU za odpravo trgovine z ljudmi¹³ (v nadaljnjem besedilu: strategija) je glavni instrument za razvoj, usklajevanje in izvajanje ukrepov EU na tem področju. Ukrepi, ki so v strategiji navedeni med petimi ključnimi prednostnimi nalogami, ki se nanašajo na *preprečevanje, pregon, zaščito žrtev, partnerstva* in *izboljšanje znanja*, so bili izvedeni¹⁴.

Vendar se je od takrat, ko sta bili Direktiva in strategija sprejeti, družbeno-politični kontekst močno spremenil. Ekonomski in socialni učinek svetovne finančne krize, migracijska kriza in varnostne grožnje, ki jih povzročajo organizirane kriminalne združbe, še povečujejo ranljivost, zato je potrebno odločnejše ukrepanje na nacionalni ravni in ravni EU. Taki ukrepi morajo še naprej temeljiti na pristopu, ki upošteva človekove pravice in spol žrtev ter je prilagojen otrokom, njihovo izvajanje pa mora biti usklajeno v EU in zunaj ter med različnimi področji politik.

Na podlagi strategije in tekočih prizadevanj za celovito izvajanje direktive to sporočilo predlaga niz ciljno usmerjenih prednostnih nalog za okrepitev prizadevanj EU za preprečevanje trgovine z ljudmi. Osredotoča se na razbitje poslovnega modela, od katerega je odvisna trgovina z ljudmi, izboljšanje dostopa žrtev do pravic ter zagotavljanje usklajenega in doslednega odziva na podlagi notranjih in zunanjih ukrepov EU.

⁷ Sklepi Sveta o določitvi prednostnih nalog EU v boju proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala za obdobje 2018–2021, 7704/17. Glej tudi oceno ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v EU (Europol, 2017).

⁸ Akcijski načrt za človekove pravice in demokracijo; okvir za dejavnosti EU v zvezi z enakostjo spolov in krepitvijo vloge žensk v zunanjih odnosih EU za obdobje 2016–2020; strateška prizadevanja za enakost spolov v obdobju 2016–2020; strategija EU o družbeni odgovornosti podjetij in novo evropsko soglasje o razvoju.

⁹ Resoluciji Evropskega parlamenta o izvajanju Direktive 2011/36/EU (P8 TA(2016)0227) in o boju proti trgovini z ljudmi v zunanjih odnosih EU (P8 TA(2016)0300). Glej tudi 10 ključnih sporočil odbora FEMM EP Evropski komisiji, FEMM/8/09 816 (3. maj 2017).

¹⁰ Izražena je bila na rednih sestankih platforme civilne družbe EU za boj proti trgovini z ljudmi, na javnih dogodkih in v številnih pripombah, predloženih Komisiji.

¹¹ Direktiva 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev, UL L 1, 15.4.2011, str. 1.

¹² COM(2016) 722 final (poročilo o prenosu), COM(2016) 719 final (poročilo o uporabnikih), sprejeto 2. decembra 2016.

¹³ COM(2012) 286 final.

¹⁴ Pregled ukrepov EU za bolj proti trgovini z ljudmi je na voljo na: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/publications/eu-anti-trafficking-action-2012-2016-glance_en.

II. Ciljno usmerjene prednostne naloge za okrepitev ukrepov EU za preprečevanje trgovine z ljudmi

Na podlagi tekočega izvajanja strategije, rezultatov dveh poročil v skladu s členom 23 Direktive¹⁵ ter obsežnega usklajevanja in izmenjav s številnimi zainteresiranimi stranmi¹⁶ so bile za okrepitev ukrepov EU opredeljene tri ciljno usmerjene prednostne naloge:

- okrepitev boja proti mrežam organiziranega kriminala, tudi z razbitjem poslovnega modela in prekinitvijo verige v trgovini z ljudmi;
- izboljšanje dostopa žrtev trgovine z ljudmi do pravic in uresničevanje teh pravic;
- okrepitev usklajenega in konsolidiranega odgovora v EU in zunaj.

A. Razbitje poslovnega modela in prekinitve verige v trgovini z ljudmi

Dobički na zakonitih in nezakonitih trgih ter povpraševanje po storitvah in blagu, ki jih zagotavljajo žrtve trgovine z ljudmi, so visoki povsod, kjer prevladuje kultura nekaznovanja storilcev in uporabnikov. Analiza v poročilu Komisije o uporabnikih, ki ocenjuje učinek veljavne zadevne nacionalne zakonodaje, kaže na raznoliko pravno okolje v EU. Nacionalna zakonodaja ne prispeva učinkovito k odvrčanju od povpraševanja po storitvah, ki so predmet izkoriščanja v trgovini z ljudmi.

Ključni ukrepi

Komisija bo od leta 2018:

- ✓ države članice EU **še naprej spodbujala**, naj **zavestno uporabo storitev**, v katere so prisiljene žrtve trgovine z ljudmi, **določijo kot kaznivo dejanje**, če tega še niso storile.

Da bi trgovina z ljudmi postala kriminaliteta z visokim tveganjem in nizkim donosom, je treba slediti denarju v celotni verigi. To je mogoče doseči z okrepitvijo preiskav in pregona ter omogočanjem proaktivnih finančnih preiskav in preiskav na podlagi obveščevalnih podatkov, odvzemom premoženjskih koristi ter zamrznitvijo in zaplembo dobičkov. V ta namen se bo spodbujalo tesnejše sodelovanje, ki bo vključevalo razvoj zmogljivosti med nacionalnimi organi, tudi v državah, ki niso članice EU, potekalo pa bo prek ustreznih mrež, kot je Projektna skupina za finančno ukrepanje¹⁷, in s podporo agencij EU.

Odvračanje od povpraševanja po vseh oblikah izkoriščanja, tudi prek odgovornega upravljanja globalnih vrednostnih verig, je v tem pogledu ključnega pomena. Kakor je

¹⁵ Poročilo o prenosu in poročilo o uporabnikih.

¹⁶ Mreža nacionalnih poročevalcev na ravni EU in enakovredni mehanizmi na področju trgovine z ljudmi; platforma civilne družbe EU za boj proti trgovini z ljudmi; agencije EU na področju pravosodja in notranjih zadev; institucije EU ter mednarodne organizacije.

¹⁷ Sodelovanje bo vključevalo dejavnosti v okviru izvajanja četrte direktive o preprečevanju pranja denarja, obsegalo pa bo področja dejavnosti platforme finančnih obveščevalnih enot EU, združenja forenzičnih računovodij na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter mreže.

razvidno iz trgovinske strategije EU¹⁸ in sklepov Sveta o odgovornih globalnih vrednostnih verigah z dne 12. maja 2016, je EU sprejela ukrepe na različnih področjih politike¹⁹, tako notranje kot tudi zunanje, da bi zagotovili dobavne in vrednostne verige brez trgovine z ljudmi, tudi v tekstilni industriji²⁰. Namen takih ukrepov je tudi izvajanje zakonodaje o nefinančnem poročanju in javnem naročanju²¹, trgovinskih instrumentov in sektorskih ukrepov. Izvajali se bodo tudi ukrepi za spodbujanje podjetij, da s sprejetjem in uporabo kodeksov ravnanja in mehanizmov za poročanje/preglednost zagotovijo, da njihove dobavne in vrednostne verige ne bodo vključevale trgovine z ljudmi²².

Ključni ukrepi

Komisija bo od leta 2018:

- ✓ spodbujala nacionalne organe EU in jih podpirala pri njihovih **konkretnih pobudah za razbitje finančnega poslovnega modela z razvojem operativnih dejavnosti in metodologij**, upoštevanjem dobre prakse, ozaveščanjem, razvojem zmogljivosti in po potrebi zagotavljanjem usposabljanja;
- ✓ spodbujala države članice in jim pomagala, da **povečajo učinkovitost preiskav in pregonov** z razvojem zmogljivosti in orodij, izmenjavo informacij in dobrih praks, kazenskim pregonom in pravosodnim sodelovanjem, vključno s spodbujanjem vzpostavljanja skupnih preiskovalnih skupin, tako v EU kot tudi v državah, ki niso članice EU. To je mogoče doseči s podporo ustreznih agencij EU, Evropske mreže institucij za izobraževanje v pravosodju in Evropske mreže za preprečevanje kriminala, pa tudi na mednarodni ravni, tudi prek razvojnih programov in ukrepov EU v okviru skupne zunanje in varnostne politike;
- ✓ spodbujala **trajnostne poslovne prakse in delovne pogoje v državah proizvajalkah**. To je mogoče doseči z osredotočanjem na razvojno sodelovanje in finančno podporo, da se zagotovijo dobavne in vrednostne verige, ki ne bodo vključevale trgovine z ljudmi, v skladu z **zavezujočimi mednarodnimi delovnimi, socialnimi in okoljskimi standardi ter politikami in pobudami EU**;
- ✓ spodbujala **dobre prakse in usposabljanja** z zadevnimi nacionalnimi organi, podjetji in civilno družbo, zlasti o uporabi smernic za metodologijo **poročanja o nefinančnih informacijah**, ki vključuje trgovino z ljudmi.

B. Izboljšanje dostopa žrtev trgovine z ljudmi do pravic in uresničevanje teh pravic

¹⁸ Sporočilo Komisije „Trgovina za vse – Za odgovornejšo trgovinsko in naložbeno politiko“, COM(2015) 497; Poročilo o izvajanju strategije trgovinske politike Trgovina za vse – Napredna trgovinska politika za izkoriščanje globalizacije, COM(2017) 491.

¹⁹ Ti vključujejo: preglednost, zaposlitvene in delovne pogoje, okolje in podnebne spremembe, socialni dialog, javno naročanje, trgovino, razvojno sodelovanje in mednarodne odnose.

²⁰ Več informacij je na voljo na: https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/overview-garment-related-activities_en.pdf.

²¹ V skladu s členom 57 Direktive 2014/24/EU o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES je trgovina z ljudmi izrecno navedena kot razlog za izključitev iz sodelovanja v postopku javnega naročanja.

²² V skladu s členom 57 Direktive 2014/24/EU o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES je trgovina z ljudmi izrecno navedena kot razlog za izključitev iz sodelovanja v postopku javnega naročanja.

EU ima zakonodajni in operativni okvir za pomoč, podporo in zaščito žrtev trgovine z ljudmi. Komisija je v vseh uradnih jezikih EU objavila brošuro o pravicah EU žrtev trgovine z ljudmi²³. Dokument obsega praktičen in celovit pregled pravic žrtev na podlagi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zakonodaje EU in sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice.

Učinkovito in zgodnje prepoznavanje žrtev je prvi korak k temu, da se te obravnavajo kot „imeti pravice“, imajo dostop do svojih pravic in jih lahko učinkovito uresničujejo, kar vključuje ustrezno pomoč in zaščito. Kot je bilo ugotovljeno v poročilu o prenosu, so si nacionalni organi zelo prizadevali za prenos Direktive v nacionalno zakonodajo, vendar je še vedno veliko možnosti za izboljšave, zlasti kar zadeva zaščito in podporne ukrepe²⁴. Zaradi nezadostnega dostopa do informacij o pravicah žrtev in neučinkovitih mehanizmov za napotitev na nacionalni in nadnacionalni ravni v povezavi z nezmožnostjo prepoznavanja žrtev trgovine z ljudmi (vključno s tistimi, ki so v mešanih migracijskih tokovih) žrtve trgovine z ljudmi še vedno ne morejo dejansko uresničevati svojih pravic²⁵.

V ta namen bo Komisija še naprej podpirala strokovne delavce in organe v državah članicah EU. Razvoj zmogljivosti in razširjanje dobrih praks za prepoznavanje žrtev ter osredotočenost na zagotavljanje dostopa in primerne pomoči, ki je vezana na spol in prilagojena otrokom, ter učinkovita pravna sredstva so bistveni vidiki vseh prizadevanj na ravni EU. Ta prizadevanja vključujejo razvoj strokovnega znanja v agencijah EU in njegovo uporabo ter spodbujanje usposabljanj o prepoznavanju žrtev za mejne uslužbenke, organe kazenskega pregona, uradnike za azil in priseljevanje, delavce v sprejemnih centrih, konzularno osebje, uslužbenke EU, skrbnike za otroke brez spremstva ter organe s pristojnostmi na tem področju, ki bi lahko prišli v stik z žrtvami trgovine z ljudmi²⁶. Zato bo Komisija podpirala ukrepe za izboljšanje prepoznavanja žrtev ter njihovo ustrezno napotitev na nacionalni in nadnacionalni ravni. Spodbujala bo tudi sodelovanje med državami izvora in tranzita ter namembnimi državami ter s civilno družbo in mednarodnimi organizacijami, da se zagotovi zgodnje prepoznavanje žrtev.

Poleg tega bo Komisija podpirala države članice pri vzpostavljanju celovite in dostopne zaščite in pomagala pri vključevanju žrtev trgovine z ljudmi, pri čemer bo upoštevala posebne potrebe glede na spol žrtev. Spremljala bo tudi izvajanje storitev, prilagojenih otrokom, na nacionalni ravni in zagotavljala svetovanje v zvezi s tem, vključno z oskrbo, zdravjem in izobraževanjem žrtev trgovine z ljudmi, pri čemer bo upoštevala spol, starost in posebne potrebe posameznih otrok. Spodbujala bo tudi izvajanje „10 načel EU za celovite sisteme za zaščito otrok“²⁷.

²³ Brošura „Pravice EU žrtev trgovine z ljudmi“ je na voljo na: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/eu_rights_of_victims_of_trafficking_sl_1.pdf.

²⁴ Poročilo o prenosu se nanaša na posebne ukrepe za zaščito otrok, domnevo o otroštvu in oceno starosti otrok, zaščito pred kazenskim postopkom in med njim, dostop do brezpogojne pomoči, odškodnino, nekaznovanje, pomoč in podporo družini otroka žrtve.

²⁵ Poročilo o napredku v boju proti trgovini z ljudmi, COM(2016) 267 final (poročilo o napredku).

²⁶ Priročnik za obravnavo vlog za izdajo vizumov in spremembo izdanih vizumov že vključuje priporočila o dobrih praksah pri obravnavi prošenj, vloženih v imenu mladoletnikov, da bi se prepričali, da ni razloga za sum trgovine z otroki ali zlorabe otrok (C(2010) 1620 final).

²⁷ Na voljo na: http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/files/rights_child/10_principles_for_integrated_child_protection_systems.pdf.

Ključni ukrepi

Od konca leta 2017 bo Komisija:

- ✓ v sodelovanju z Evropskim inštitutom za enakost spolov objavila **smernice** za države članice o **ukrepih za pomoč in podporo žrtvam, vezanih na spol**;
- ✓ v sodelovanju z Evropsko agencijo za temeljne pravice pripravila **praktične smernice** za okrepitev sodelovanja med različnimi agencijami in čezmejnega sodelovanja, katerih cilj bo **preprečevanje trgovine z otroki v EU**, zagotavljanje zaščite otrok, ki so žrtve trgovine z ljudmi, iskanje trajnih rešitev ter zaščita njihovih pravic v skladu s pravom EU in mednarodnim pravom;
- ✓ pregledala delovanje **nacionalnih in nadnacionalnih mehanizmov držav članic za napotitev**;
- ✓ se osredotočila na razvoj zmogljivosti za **izboljšanje sodelovanja s pomočjo orodij EU na področju upravljanja meja in migracij** za odkrivanje, prepoznavanje ter izmenjavo informacij in podatkov o žrtvah trgovine z ljudmi in trgovcih z ljudmi;
- ✓ svetovala **nacionalnim organom o ključnih konceptih v zvezi s trgovino z ljudmi**, da bi pomagala izboljšati operativne dejavnosti, razvoj politike, primerljivost podatkov in poročanje.

C. Okrepitev usklajenega in konsolidiranega odgovora v EU in zunaj

EU bo sprejela nadaljnje ukrepe za boljše usklajevanje notranjih in zunanjih vidikov svojih ukrepov za boj proti trgovini z ljudmi. Trgovina z ljudmi je pogosto povezana z drugimi vrstami kaznivih dejanj, vključno s čezmejnimi kriminalom. Komisija bo nacionalne organe in agencije EU še naprej spodbujala, naj trgovino z ljudmi obravnavajo kot obliko organiziranega kriminala, ki se ne zaustavi na nacionalnih mejah ali mejah EU, ter sodelovala z državami, ki niso članice EU.

Koordinator EU za boj proti trgovini z ljudmi prispeva k usklajenemu in konsolidiranemu odzivu Unije proti trgovini z ljudmi. Koordinator v tem okviru zagotavlja tesnejše sodelovanje na ravni EU med vsemi organizacijami in organi, ki sodelujejo v mrežah, zlasti mreži nacionalnih poročevalcev in enakovrednih mehanizmov EU na področju trgovine z ljudmi; platformi civilne družbe EU za boj proti trgovini z ljudmi in kontaktnih točkah agencij EU na področju pravosodja in notranjih zadev²⁸ s skupino za usklajevanje na področju boja proti trgovini z ljudmi. Vključene so tudi druge agencije, ki so zavezane obravnavi trgovine z ljudmi ter druge ustrezne platforme in mreže na ravni EU.

V sodelovanju z Evropsko službo za zunanje delovanje bo Komisija še naprej zagotavljala sistematično vključenost boja proti trgovini z ljudmi v vse vidike svojih odnosov z državami, ki niso članice EU, ter na vsa ustrezna področja politike, vključno s človekovimi pravicami, varnostjo, organiziranim kriminalom in enakostjo spolov. Zagotovila bo tudi, da se bodo zaveze o trgovini z ljudmi iz Newyorške deklaracije²⁹ izvajale in prispevale k oblikovanju globalnega dogovora o migracijah v okviru političnega in operativnega sodelovanja. To bo

²⁸ Sedem agencij EU na področju pravosodja in notranjih zadev je leta 2011 sprejelo skupno zavezo za obravnavo trgovine z ljudmi.

²⁹ Resolucija 71/1, ki jo je Generalna skupščina sprejela 19. septembra 2016, Newyorška deklaracija za begunce in migrante.

doseženo s spodbujanjem okrepljenega dvostranskega in regionalnega sodelovanja z zadevnimi partnerji in drugimi organizacijami, na primer prek ciljno usmerjenega financiranja v okviru ustreznih instrumentov.

Zadevne akterje v EU in državah, ki niso članice EU, se bo spodbujalo k reševanju vprašanj, kot so zaščita žrtev in njihova ponovna vključitev v družbo, v okviru njihovih pobud na področju preprečevanja, izobraževanja in zavetišč, in obravnavi položaja ranljivih žensk, otrok in drugih skupin, vključno z Romi. Komisija jih bo podpirala pri teh prizadevanjih.

Zagotovljena bo podpora državam, ki niso članice EU in z njo sodelujejo, za izvajanje reform varnostnega sektorja in vzpostavitev pravne države na njihovem ozemlju, da bi preprečevali trgovino z ljudmi in se borili proti njej, pri tem pa vzpostavili močan kazenski pregon.

Poleg tega bo EU okrepila svoje zunanje ukrepe proti kriminalnim organizacijam, ki se ukvarjajo s trgovino z ljudmi. To vključuje ukrepe, sprejete v okviru mandatov misij in operacij skupne varnostne in obrambne politike, ki vključujejo tudi prednostne države, tudi za protiteroristične dejavnosti na Bližnjem vzhodu, v severni Afriki in na zahodnem Balkanu.

Ključni ukrepi

Od konca leta 2017 bo Komisija:

- ✓ skupaj z državami članicami in Evropsko službo za zunanje delovanje **pregledala in opredelila prednostne države in regije za ukrepe proti trgovini z ljudmi**, pri tem pa zagotovila doslednost in komplementarnost z opredeljenimi prednostnimi nalogami in načrtovanjem na vseh področjih mednarodnega delovanja, zlasti na področju migracij, varnosti in človekovih pravic;
- ✓ si prizadevala za doseganje **ciljev** agende **za trajnostni razvoj** do leta 2030, pri čemer bo posebna pozornost namenjena ciljem 5.2, 8.7 in 16.2, ki obravnavajo trgovino z ljudmi, v skladu z evropskim soglasjem o razvoju³⁰;
- ✓ spodbujala **obnovljeno zavezo agencij EU na področju pravosodja in notranjih zadev, da bodo sodelovale pri boju proti trgovini z ljudmi**, z udeležbo drugih zadevnih agencij;
- ✓ zagotovila izvajanje posameznih delov **pobude Evropske unije in Združenih narodov Spotlight** za odpravo nasilja nad ženskami in dekleti³¹, ki se nanašajo na trgovino z ljudmi;
- ✓ zagotavljala izvajanje ukrepov v zvezi s trgovino z ljudmi iz skupnega delovnega dokumenta služb „**Dejavnosti EU na področju enakosti spolov in krepite vlog žensk pri zunanjih odnosih EU**“;
- ✓ zagotavljala izpolnjevanje zavez, sprejetih v okviru **poziva k ukrepanju za zaščito pred nasiljem na podlagi spola v izrednih razmerah**, vključno z dodelitvijo humanitarne pomoči posebej za podporo preprečevanju nasilja na podlagi spola in odziva nanj.

III. Horizontalne prednostne naloge za okrepitev ukrepov EU za preprečevanje trgovine z ljudmi

³⁰ Novo evropsko soglasje o razvoju – „Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost“, 2017/C 210/01.

³¹ Pobudi je namenjen proračun v višini 500 milijonov EUR.

Poleg treh posebnih prednostnih nalog sta bili opredeljeni še dve horizontalni prednostni nalogi za nadaljnje povečevanje baze znanja in izboljšanje razumevanja tega kompleksnega pojava ter za zagotavljanje ustreznega financiranja v podporo projektom in pobudam na področju boja proti trgovini z ljudmi.

Za zagotovitev ustreznih ukrepov na ravni EU za preprečevanje tega pojava je treba razumeti naravo, obseg in stroške te kriminalitete. Raziskave ter zanesljivi in celoviti statistični podatki so ključnega pomena za opredelitev in obravnavo trendov, razvoj politike, ki temelji na dokazih, in merjenje učinka posameznih pobud. Z izvajanjem strategije so bili na ravni EU zbrani zanesljivi osnovni podatki o trgovini z ljudmi, vendar je treba to še nadgraditi. Komisija bo še naprej razvijala metodologije zbiranja podatkov za pridobivanje primerljivih statističnih podatkov o trgovini z ljudmi v EU. Sprejela bo tudi nadaljnje ukrepe na podlagi raziskave na ravni EU o razpoložljivosti podatkov o trgovini z ljudmi v državah EU iz leta 2017. Začetek kampanje na ravni EU za boj proti trgovini z ljudmi bo pripomogel k ozaveščanju in izboljšanju razumevanja narave, posledic in kompleksnosti kriminalitete.

EU bo prav tako prek različnih virov financiranja še naprej podpirala ukrepe za boj proti trgovini z ljudmi³², tako v EU kot tudi drugod. Pri finančni podpori bo Komisija dala prednost ukrepom za izpolnjevanje posebnih potreb oseb v ranljivem položaju, vključno z žrtvami trgovine z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja, v okviru boja proti vsem oblikam nasilja nad ženskami in otroki, tudi v izrednih razmerah, ter za nadaljevanje šolanja otrok.

Horizontalni ukrepi za trdne baze znanja

Komisija bo od leta 2018:

- ✓ objavila študijo o **gospodarskih, socialnih in človeških stroških trgovine z ljudmi**;
- ✓ objavila študijo o učinku pristopa EU k boju proti trgovini z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja ter spodbujala izmenjavo dobrih praks med državami EU;
- ✓ v naslednjem poročilu o napredku objavila najnovejšo **statistiko kaznivih dejanj o stanju v EU v zvezi s trgovino z ljudmi** s podporo Eurostata, nacionalnih statističnih organov ter mreže nacionalnih poročevalcev in enakovrednih mehanizmov EU;
- ✓ pričela **kampanjo ozaveščanja** o trgovini z ljudmi **na ravni EU**, namenjeno uporabnikom, potrošnikom, ranljivim skupinam in sektorjem z visokim tveganjem.

Horizontalni ukrepi v podporo prednostnim nalogam boja proti trgovini z ljudmi v EU in državah, ki niso članice EU

- ✓ Podpora ciljem in prednostnim nalogam boja proti trgovini z ljudmi, vključno s projekti, ki posebej upoštevajo **spolno dimenzijo tovrstne kriminalitete, ogrožene skupine in sektorje z visokim tveganjem prek različnih programov EU za financiranje**, na primer Sklada za azil, migracije in vključevanje, Sklada za notranjo varnost – policija in meje, Obzorja 2020, okvirnega programa EU za raziskave in inovacije, programa za pravosodje, programa za pravice, enakost in državljanstvo,

³²

Študija o celovitem pregledu politike na področju projektov za boj proti trgovini z ljudmi, ki jo je financirala Evropska komisija (2016), je na voljo na: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/publications/comprehensive-policy-review-anti-trafficking-projects_en. Med letoma 2004 in 2015 je Komisija neposredno financirala 321 projektov za boj proti trgovini z ljudmi v skupni višini 158,5 milijona EUR. Ta podatek ne vključuje sredstev, dodeljenih v odziv na migracijsko krizo.

evropskega instrumenta sosedstva, instrumenta za predpristopno pomoč, instrumenta partnerstva za mobilnost, Evropskega razvojnega sklada, instrumenta za razvojno sodelovanje, instrumenta EU za prispevanje k stabilnosti in miru ter nujnega skrbniškega sklada EU za Afriko.

IV. Zaključek

Dosežen je bil napredek pri konsolidaciji dela EU v boju proti trgovini z ljudmi. Ker pa se trgovina z ljudmi še naprej razvija, je treba okrepiti ukrepe EU za boj proti njej, in sicer tako znotraj kot tudi zunaj meja EU. Zato to sporočilo določa niz usmerjenih horizontalnih prednostnih nalog za odločnejši odziv, ki naj bi jim od konca leta 2017 sledili vsi zadevni organi in organizacije na bolj usklajen in konsolidiran način. Države članice bi morale z uporabo vseh ambicioznih instrumentov, ki so jim na voljo, brez odlašanja izvesti ukrepe, dogovorjene na ravni EU. Komisija bo spremljala napredek v zvezi z ukrepi, določenimi v tem sporočilu, in do konca leta 2018 o tem poročala Evropskemu parlamentu in Svetu.